СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 291. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ГРУДНЯ 1950. No. 291. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 15, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

КОНҐРЕСОВІ ПРОВІДНИКИ ЗГІДНІ НА ШВИДКУ МОБІЛІЗАЦІЮ

Вашинґтон, 13 грудня. — Конґресові провідники на нараді з президентом погодилися на приспішення мобілізаційних заряджень, щоб забезпечити країну в теперішньому небезпечному міжнародному положенні. Згода обіймає такі точки: 1. Розбудову військової сили з найбільшим поспіхом. 2. Мобілізацію домашнього фронту загальною продукцією і внутрішньою забезпекою. 3. Оприлюднення стану необхідности, якщо це законно потрібне, а для цієї цілі використати воєнні повновласти президента.

Угода не обіймає всіх подробиць і залишає їх урядові до випрацювання. Президент згодився оприлюднити начерк мобілізації у промові по радіо в п'ятницю 15 грудня в год. 10.30 ввечір після додаткових конференцій з конґресовими групами і з членами Комії Атомової Енерґії. Треба розуміти, що стан необхідности буде теж проголошений у п'ятницю. Республіканці повнотою погодилися з думкою, що справді існує „небезпечна необхідність для населення Злучених Держав" і тому вони не будуть робити перепон у дальших заряджениях президента.

ДЛЯ РЯТУНКУ КРАЇНИ ТРЕБА ОБ'ЄДНАННЯ КАЖУТЬ ДЕМОКРАТИ

Ню Йорк. — Старанням Красвого Демократичного Комітету влаштовано в готелю Валдорф Асторія, обід, на якому було приявних 2,500 гостей, що заплатили по $100 за місце при столі. З обіду прийшло $250,000 на покриття коштів партійних видатків на найближчий рік, щоб підготовити кампанію на 1952 р. Участь в обіді взяли найвизначніші демократичні провідники, між ними члени кабінету. Посадник міста Ню Йорку Імпеллітері, недавно вибраний як незалежний демократ, заговорив про найкритичніші часи в американській історії, які повинні спонукати увесь американський нарід до об'єднання сил під проводом президента Трумана. Сенатор Лімен ствердив, що єдність не тільки можна осягнути, але й муситься осягнути. Він пригадав, що Америка не може заключити ганьбячого компромісу з агресором в Кореї, бо це понизило б повагу Об'єднаних Націй. Про Росію сказав Лімен, що вона не має границь у своїх посяганнях і тому вона хоче пуститися на божевільну авантуру й піти агресією. „Нема різниці, чи Мао Це-Тунг є лялькою чи спільником Сталіна і чи північні корейці напали на південну з доручення Пейпінґу чи Москви — на кожний випадок Кремль являється змовником проти вільного світу й Об'єднаних Націй", твердив сенатор.

● През. Труман вислав листи з подякою сторожам, які спасли його життя підчас спроби замордування його в Домі Блера. Вдова по Леслі Кофелт, який згинув в обороні президента дістала золоту медалю у признанні геройства чоловіка.

ПІДРИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІСТАЛИ $400,000 з РОБІТНОЧОЇ ЮНІЇ

Сан Франсіско. — Джордж Армс, фінансовий секретар від. 10 Міжнародної Юнії Прибережних Робітників, виявив, що його відділ цілими роками дарував гроші на різні організації, які тепер виказані на лісті підривних. Секретар оприлюднив заяву в газетах, що цей відділ роздав яких 400,000 на різні „цілі" впродовж останніх тридцяти років, а тепер виявилося, що більшість таких „цілей" це була підривна робота. Справа вийшла наверх, коли відділ не міг заплатити поголовного до головної кватири юнії, якої головою був довший час Гері Бриджес, засуджений за кривоприсягу при відпеканню від комунізму.

Помер Д-р Лонгин Цегельський

Филаделфія, 14. грудня. (Телефоном). — Вчора в годині 10:30 ввечорі тут помер при праці визначний український громадський діяч, публіцист і політик, заступник предсідника Пан-Американської Української Конференції та активний член Українського Конґресового Комітету, редактор католицького щоденника „Америка", — Д-Р ЛОНГИН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ, проживши 75 років. Покійний народився в 1875 році в патріотичній священичій родині в Камінці Струміловій в Західній Україні. Був вже перед першою світовою війною визначним діячем національно-демократичної партії, редактором „Діла" і „Свободи", а від 1907 року послом до австрійського парляменту і від 1913 до галицького сойму. Був членом Загальної Української Ради та співробітником „Союзу Визволення України". Відіграв важливу ролю в українських визвольних змаганнях під час і безпосередньо після першої світової війни, будучи в роках 1918-1920 міністром внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки. До Злучених Держав приїхав в 1920 році як посол уряду ЗУНР і від того часу належав до найактивніших та провідних громадян на цій землі. Недавно тільки американсько-українське громадянство відзначило 75-ліття Його життя та 50-ліття Його політичної і громадської діяльности. До останньої хвилини свого життя Покійний був активний. Похорони в суботу рано. — Вічна Йому Пам'ять!

Комітет О. Н., проти совєтської волі, ухвалив заходи для перемир'я в Кореї

Лейк Соксес, 14 грудня. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї, не зважаючи на совєтський спротив, ухвалив вчора величезною більшістю голосів пропозицію арабських і азійських країн, щоби створити зложену з трьох осіб комісію, яка „встановила б базу, на якій можна б було дійти до задовільного перемир'я в Кореї". Совєтський представник, виступаючи проти резолюції, мотивував своє становище здогадами, що перемир'я буде тільки використане аліянтами для перегрупування і скріплення своїх збройних сил до „дальшої агресії" в Кореї. Він домагався, натомість, ухвали його резолюції з 9-го грудня, в якій він пропонує евакуацію з Кореї всіх чужих військ. Вчора вперше він виявив, що до цих чужих військ він зараховує теж комуно-китайський „корпус добровольців", хоча в попередніх своїх заявах він вважав „чужими військами" тільки ті, що боролися проти комуністичної агресії. Разом зі совєтським представником голосували проти резолюції теж чотири його сателіти. Ухвалена Комітетом резолюція тепер переходить до Генеральної Асамблеї і вважається, що вона вже сьогодні буде ухвалена пленарною сесією. Тоді будуть пороблені конкретні заходи для її здійснення, отже насамперед буде створена комісія, до якої мало б увійти трьох представників, включно з теперішнім предсідником Асамблеї.

АЛІЯНТИ ОДНОЗГІДНІ ЩОДО ОЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ

Лондон, 14 грудня. — Військові і політичні представники дванадцять країн Атлантійського Пакту вчора тут „досягнули повного порозуміння" щодо рекомендацій для включення Німеччини в західно-европейську оборонну підготовку. Їхні рекомендації, якщо будуть затверджені Організацією Атлантійського Пакту та зложеною з міністрів закордонних справ Північно-Атлантійською Радою в Брюселі в наступному тижні, стануть базою, на якій три західні великодержави намагатимуться переконати федеральний західно-німецький уряд до участи в но-німецький уряд до участи в інтеґральній західно-европейській збройній силі. Стверджується, що це порозуміння включає два історичні рішення, що матимуть найбільше значення від закінчення війни з Німеччиною та початку „холодної війни" зі Совєтами. До цих рішень, що будуть остаточно ухвалені в Брюселі, належить: 1. Створення в Европі в мирному часі постійної міжнародної оборонної сили з повною участю Злучених Держав і Канади, та 2. Переміна окупованої колись ворожої країни в партнера в новій оборонній підготовці та озброєння німецьких військ тільки п'ять років після коштовної війни, щоб їх розброїти. Організація европейської армії, мала б початися безпосередньо. Найповажнішим кандидатом на її головного команданта є ген. Двайт Айзенгавер.

АРАБСЬКА ЛІГА ЗА ПЕРЕМИРЯ МІЖ СХОДОМ ЗАХОДОМ

Вашинґтон. — Абдул Раґман Аззам Паша, генеральний секретар Арабської Ліґи, звернувся до світу за заключення перемиря між Сходом і Заходом, щоб тимчасом „можна було спинити напрям, який веде до катастрофи". У промові в Краєвім Пресовім Клюбі він висловив переконання, що мусить бути підшуканий спосіб, як спонукати провідників Америки й Росії до випрацювання справедливого і гонорового полагодження спорів і найти принаймні можливий спосіб співжиття на місце війни. Він виявив, що населення Середнього Сходу є нерішене і збентежене пропаґандою між Сходом і Заходом і не зазнає симпатії від нікого. Як перший крок до загального перемиря промовець згадав про перемиря в Кореї.

● Дістав заплату в підроблених грошах адвокат Мануел Гомез з Бруклина, Н. Й. від клієнта Калікао Сант'яґо, якого Гомез обороняв в суді за злодійство. Прокуратор боронив клієнта, кажучи, що ці гроші походили з крадіжу.

АЛІЯНТИ ЕВАКУУЮТЬ БАЗУ В ПІВНІЧНО-СХІДНІЙ КОРЕЇ

ВІЙСЬКА І МАТЕРІЯЛ З ГУНҐНАМ ПЕРЕВОЗИТЬСЯ КОРАБЛЯМИ ПЕРЕД СПОДІВАНИМ НАСТУПОМ ВОРОГА. —

Токіо, 14. грудня. — Війська Об'єднаних Націй, що були замкнені в районі промислового міста Гамґунґ і порту Гунґнам на північно-східному побережжі Кореї, почали поспішну евакуацію цього побережного причілку, відбивши вчора спроби ворожого наступу. Евакуація почалася вже в понеділок, але її задержано в таємниці. — Довкруги цеї бази сконцентровано маси комуно-китайських військ, але аліянти сподіються очистити терен та забрати всіх вояків і ввесь воєнний матеріял ще заки ворог зможе в масі вийти з гір та почати генеральний наступ. Деякі ворожі частини, перебрані в американські уніформи, пробували наступати вчора на Гамґанґ, але були відбиті. В порті вже очікувала на поготові величезна армада воєнних і транспортових кораблів, що й переводить евакуацію, яку охороняють сильні з'єднання аліянської авіяції. Порт в Гамґунґ має добру пристань тільки її споруди були знищені раніше під час аліянтського наступу. Евакуується ввесь матеріял, включно зі здобутим від ворога, в цьому теж совєтські протилетунські гармати. Тільки більшу кількість льокомотив та залізничих вагонів, що їх захопили в попередньому наступі аліянти, пущено з розбитого моста в ріку, щоб не залишити їх для вжитку ворога. Місцеве населення свідоме, що американці залишають терен тільки під напором переважаючих сил комуно-китайського ворога. Від початку, як зачалася евакуація, тисячі корейців вистоюють в порті, очікуючи, що можливо й для них знайдеться місце на кораблях для рятунку перед сподіваним комуністичним терором і репресіями. Окремо стоять в порті на поготові великі транспортові літаки, щоб останніми забрати тих вояків, що тепер охороняють евакуацію інших. На інших секторах фронту була вчора тільки обмежена боєва активність, переважно розвідчих відділів.

ВОРОГ ПІД ГРАДОМ БОМБ З АЛІЯНТСЬКОЇ АВІЯЦІЇ

Токіо, 14. грудня. — Тоді як на поодиноких ділянках корейського фронту приходило вчора тільки до обмежених дій сухопутніх військ, аліянтська авіяція величезними силами бомбардувала ворожі воєнні об'єкти, головно скупчення військ і комунікаційні получення в запіллі. Сильні з'єднання суперфортець Б-29 виконали півгодинне бомбардування міста Пйонґянґ, що стало тепер головною базою комуно-китайських військ і їх постачання, скинувши на нього велику кількість запальних і розривних бомб, включно зі 176 500-фунтовими бомбами. Розвідка опісля ствердила, що знищення Пйонґянґ як військової бази було „цілковите". Інші з'єднання авіяції виконали подібні атаки на цілий ряд інших північно - корейських міст, що їх використовував ворог за свої бази. Вважається, що під руїнами тих міст пропали величезні маси ворожого матеріялу і тисячі ворожих вояків. Рівночасно повітряна розвідка ствердила, що всіми шляхами з Манджурії напливає до Кореї все нова маса комуно-китайських військ та безконечні валки воєнного матеріялу. На цій підставі робиться висновок, що комуністи не думають зупинитися на 38-мій паралелі та приготовляються до виконання офіціяльного наказу про „скинення американців в море". Теж з ворожого боку стверджується вже деяку активність авіяції виключно совєтського виробу і по всяких правдоподібностях теж зі совєтською залогою, але вона оминає боїв з огляду на повне опанування простору аліянтськими літаками.

ПОКІНЧИЛИ ЕКОНОМІЧНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ АНГЛІЇ З ПЛЯНУ МАРШАЛА

Вашинґтон. — Між Злученими Державами й Англією прийшло до порозуміння, щоб від 1 січня 1951 р. застановити для Англії фінансову допомогу з Пляну Маршала. Вона мала йти ще один рік за умовою, яку мають Західні країни. Досі дістала Великобританія з Америки $2,694,339,000 з цього пляну.

У Вашинґтоні оприлюднено цей факт саме тоді, коли його проголошено в британськім парляменті. Одначе в Лондоні вважають це не за „покінчення", а за „завішення" допомоги, яку можна буде відновити, якщо зайде потреба. Британія буде діставати деяку допомогу в долярах при виміні критичних матеріялів, потрібних на війну і при програмі для виповнення воєнної продукції закордоном Америки. На всякий випадок покінчення постачання допомоги вказує на поправу економічного стану Англії.

ЗАХІДНІ АЛІЯНТИ „ПРИНЦИПОВО" ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА РОЗМОВИ З МОСКВОЮ

Париж, 14 грудня. — Французький уряд одобрив вчора ноту, яку він задумує вислати за згодою американського і британського урядів до Москви, у відповідь на совєтську ноту, з пропозицією нових переговорів між чотирма великодержавами. Французька нота „принципово" погоджується на совєтську пропозицію, рекомендуючи, щоби представники чотирьох великодержав в Об'єднаних Націях насамперед спільно обговорили предмети і порядок нарад такої нової конференції і щойно тоді вона могла б відбутися. Совєти в своїй ноті пропонували таку конференцію, але під умовою, що на ній будуть рівночасно обговорені справи Німеччини і Далекого Сходу. Французька відповідь не займає жадного становища до тих пропозицій, ані теж не видвигає жадних аліянтських передумов, залишаючи їх вирішення представникам в О. Н. В дипломатичних колах вважається цю відповідь тільки формальною і не робиться більших надій, щоби така конференція могла в теперішніх обставинах відбутися і ще менше, щоб вона могла мати будь-який конкретний результат.

ВІЙНА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ПІД БЕЗПОСЕРЕДНЬОЮ КОМАНДОЮ МОСКВИ

Гонґ Конґ, 14. грудня. — На підставі інформацій з безпосередніх і першорядних джерел тут стверджується, що теперішня війна на Далекому Сході є всецільо під командою і контролею Москви. Всі важливіші промислові і стратегічні центри в Китаю обсаджені совєтськими офіцерами, спеціялістами і „соратниками", що практично керують розвитком подій. Стверджується, що в манджурському місті Чанґчун створено теж головну квартиру спільного совєтсько - китайсько-корейського штабу, що є мозком цілої комуністичної далеко-східної стратегії. Рівночасно потверджується тотальну підготовку Китаю до війни, — включно з децентралізацією індустрії, та організацією проти-летунської оборони, що почалася рівночасно з комуністичною аґресією в Кореї минулого червня. Все це тільки потверджує здогади, що аґресія в Кореї не була відрубним актом, тільки згори плянованим і приготованим початком збройної комуністичної аґресії на завоювання світу, чого теж не змінить жадна дипломатична акція.

СУД ЗАБОРОНИВ СТРАЙК В ЗАЛІЗНИЧИХ МАГАЗИНАХ

Шікаґо. — Федеральний окружний суд видав тимчасовий наказ братству залізничих Послугачів покінчити несподіваний страйк, який міг застановити товаровий рух і припинити особовий рух на деяких лініях. Видаючи наказ, суддя заявив, що такий страйк перешкоджає воєнним зусиллям нації, а головно може спинити передсвяточний рух. — Страйк був викликаний несподівано і без уповажнення управи братства (юнії) в год. 1.30 ранку в середу в головних залізничих магазинах і варстатах. Робітники і послугачі в залізничих вагонах або не явилися до праці, або зголосили, що вони хворі. Це мабуть було обраховане на швидке наладнання домагання послугачів, щоб признати їм п'ятьденний тиждень праці заки ще появиться проклямація президента в справі національної необхідности. Непорозуміння тягнулися ще від перебрання залізниць під управу війська 27 серпня.

В АМЕРИЦІ

● Вісім учителів мають усунути з нюйорських прилюдних шкіл за комунізм. На адміністраційнім суді в шкільній раді їм доведено, що вони були членами партії, хоч вони заперечували.

● Ціна яєць паде від кількох днів у гуртовім продажу. Заповідається, що і в дрібнім продажу ціна впаде на 12-14 центів негайно.

● Не признав пса спадкоємцем суд у Лос Анджелес, розглядаючи завіщання Морріса Джейкобі, який записав дол. 2,643. Маєтком буде заряджувати сестрінниця небіжчика, Саллі Глен, доки не буде вирішене, кому мають припасти гроші.

● Остання Різдв'яна пошта відійшла кораблем „Амеріка" в середу. Корабель відплив з 25,000 мішків пошти, в яких була велика кількість різдвяних дарунків для европейських дітей.

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ В „СВОБОДІ"

Йдучи назустріч загальним побажанням, Адміністрація „Свободи" рішила і в цьому році віддати окремі шпальти збільшеного святочного видання щоденника на проголошення Різдв'яних привітів і побажань, встановляючи за них тільки дуже низьку оплату ($2 за 5 рядків та більше відповідно до величини оголошення). Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальші закутини світу, куди навряд чи занесла б таку вістку звичайна пошта. Великий тираж „Свороди" та спеціяльний зміст святочного числа нададуть цим побажанням окремого значення та великої вартости. Зголошення побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 26-го грудня ц. р.

СТЕЙТОВА ВОЄННА РАДА

Олбені, Н. Й. — Губ. Дюї, повернувши з вакацій на Флориді, негайно взявся до підготови повної воєнної мобілізації стейту. Він виявив, що має підписати договір взаємної допомоги при обороні зі стейтом Ню Джерзі і хоче наново оживити Стейтову Воєнну Раду, яка існувала за другої війни, а якої право вигасло в 1946 р. Губернатор думає пред'явити леґіслатурі проєкт нової ради в найближчім часі. Досі він має тільки позновласти, ухвалені в Акті Цивільної Оборони з 1950 р. Одначе з уваги на новий розвиток подій, цей акт невистачальний і потребує доповнення. Договір зі стейтом Ню Джерзі дозволяє на візвання допомоги стейтової міліції на випадок потреби. Саме тепер губернатор зайнятий начерком законопроєкту для леґіслятури для доповнення оборони.

КОМУНІСТИ В НІМЕЧЧИНІ ВСТАНОВЛЯЮТЬ КАРУ СМЕРТИ ЗА ПРОПАГАНДУ ОЗБРОЄННЯ

Франкфурт, 14. грудня. — Комуністична кампанія проти німецької участи в европейській обороні перейшла тепер від обіцянок до погроз, як в маріонетковому східно-німецькому парляменті внесено законопроєкт про встановлення кари смерти для всіх тих, що в східній або західній частині Німеччини будуть обстоювати і пропагувати озброєння Німеччини. Законопроєкт називається „законом миру" та передбачує кару смерти за „аґресивні акти, головно за пропаґанду війни або аґресії, або за заохочування до війни іншими засобами". Згори заповідається, що законопроєкт буде ухвалений комуністичним „парляментом" вже завтра. Комуністична пропаганда почала негайно шантажувати цим законом німецьке населення в західних зонах, але це відразу мало цілком протилежні наслідки, ніж комуністи сподівалися.

В СВІТІ

● Перші відділи канадійських військ причалили до одного з японських портів, звідки безпосередньо відпливуть до Кореї, щоб взяти участь у війні проти комуністичного аґресора.

● Про „китайських добровольців" на фронті в Кореї вже говориться теж офіціяльно в комуністичних зведеннях з фронту.

● Югославські власті в Білгороді, керуючись оборонними потребами країни, видвигнули домагання обов'язкової реєстрації всіх чужинців, зокрема росіянів.

● Бюджет видатків Об'єднаних Націй на 1951 рік встановлено на 47,648,000 долярів, поверх три мільйони долярів більше, ніж в минулому році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper puolished daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сиτі і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.0C	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙБІЛЬША НЕБЕЗПЕКА: КОМПРОМІС.

Газета Ню Иорк Таймс, яка в міжнародних конфліктах пропагує компроміс і угоду, глядить тепер на можливість компромісу, як на найбільшу небезпеку. Пише в ній про це відомий Генсон В. Болдвин, якого вже нераз лаяла совєтська пропаганда зараховуючи його до „воєнних паліїв". Мабуть, щоби надати словам Болдвина більшого значення, Ню Иорк Таймс пригадує теж і тим разом, що він щойно недавно вернув з подорожі по країнах Далекого Сходу, включно з Кореєю.

Отже Болдвин стверджує на самому початку своєї статті (з 12 грудня), що хоч яке грізне положення, то найбільшою небезпекою не є те, що діється в Кореї, але те, що рішається у Вашингтоні й Лейк Соксес, себто в Об'єднаних Націях, де шукають якоїсь компромісової полагоди конфлікту між Совєтським Союзом і Злученими Державами та Об'єднаними Націями. Болдвин очевидно не був би проти компромісу, якби був переконаний у добру волю Совєтів, себто в те, що теж і вони бажають собі чесної розв'язки шляхом обопільних поступок. Одначе такої доброї волі він не то що не добачує, але завважує щось зовсім противне. Совєти від довшого часу не тільки що не поступаються демократіям, але стають щораз твердшими. Що так є, на це вказує хоч би зістрілення совєтськими вояками американського патрульного літака на Балтику, чи довго підготовлювані напади на Південну Корею і Індо-Китай, чи вкінці ще й мілітарна інтервенція червоного Китаю в Кореї. Все це, пише Болдвин, було наперед добре передумане й є частковим здійснюванням комуністичного пляну, спрямованого на завоювання цілого світу.

Думати в таких обставинах про якесь „посередництво", якусь „угоду" чи якийсь „компроміс" — було б „сліпим безглуздям", а проте, пише Болдвин, якраз таке безглуздя пропонують багато добрих і патріотичних американців, які щиро бажають собі й країні добра та спокою.

Болдвин припускає, що червоні китайці можливо не підуть дальше 38-мої паралелі, в надії, що в замін за це дістануться до Об'єднаних Націй та займуть Формозу і тим самим позбудуться свого найбільшого ворога Чянґ Кай-ші та ще й американської фльоти, що тепер боронить цього острова.

Як виходило б з власних слів Болдвина, то він теж був досі за мир навіть за ціну поважних поступок. Але тепер, коли пролялася американська кров в Кореї й коли вже комуністичні пляни такі ясні, він проти поступок комуністам, а за твердість.

Це становище Болдвина, знаменитого знавця воєнного діла, тим важливіше, що він розуміє справи так, що світ находиться на передодні Третьої світової війни, до якої Америка не є приготована. Тому він бажав би, щоб нині, так, як на початку Американської Революційної Війни, з'явився новочасний Пол Рівір і поїхав до Вашингтону та вдарив там у дзвін на тривогу, щоб приспішити воєнну мобілізацію, бо навіть якби тепер притихло в Кореї, то на весні наступлять нові кризи.

Нікого з нас не треба переконувати про слушність завваг Болдвина. Зате питання, чи ці перестороги знайдуть послух у Вашингтоні й Лейк Соксес, бо там таки „компроміс" підготовляється.

Нагода для нових імігрантів

До Вилмингтон, у стейті Делевар, зіхалися стейтові урядовці, промислові підприємці і фармерські господарі зі стейтів Нової Англії і Середнє-Атлантійських стейтів, включаючи й стейт Ню Йорк, щоб придумати способи, як включити нових імігрантів зі скитальщини в плян воєнних робіт на найближчу майбутність.

Потреба таких нарад показалася необхідною з уваги на велике запотребування робітника під теперішню пору хочби на якийсь час, коли фабрики переміняються з мирних на воєнні і коли внаслідок того повстає хвилеве безробіття. Це тому, що фахових робітників забрано до перебудови і перемін а може й до війська, а для звичайних праць не стало робучої сили. За якийсь час, коли нові імігранти стануть фахівцями, вони стануть предметом попиту серед підприємців. Уже й тепер власники робітень зголошуються до ДП Комісії, щоб їм запевнила робучу силу з ново прибуваючих, бо не можуть дати собі ради з надміром праці, яка прийшла зо замовленнями на воєнні цілі. Такий стан потриває кілька місяців і тому Ді. Пі Комісія приспішує перевіз нових імігрантів з европейської скитальщини. Вже в цьому тижні, як проголошено, прибуло три кораблі, один за одним, навантажені скитальцями, а саме: У понеділок 11. грудня, корабель Дженерал Дж. Г. Мек Рей — з 1,168 імігрантами; у вівторок Дженерал М. В. Стюарт — з 1,293, а в середу. Дженерал С. Г. Мюїр — з 1,272 діпістами. — Разом певних є 3,733 нових осіб, між якими найменше половина буде спосібна до праці. На суботу заповіджений приїзд корабля Дженерал В. С. Ланґфит, одначе число діпістів ще не подане. Можна тільки догадуватися, що буде коло 1.200 осіб. Це вказує, що Комісія Ді Пі справді „злібералізувала" постанови закону, коли після майже цілолітнього застою несподівано дає дозвіл на приїзд чотирьох кораблів навантажених діпістами одного тільки тижня.

За постановами теперішнього закону комісія має дозвіл від Конгресу спровадити 180,000 імігрантів зі скитальщини — впродовж 18 місяців. Це значило б, що кожнього пів-року мало б приїхати по 60,000 осіб. — За повідомленням комісії впродовж трьох найближчих місяців приїде тільки імігрантів, що в нормальних часах приїздило за шість місяців, значить 60,000 людей. Між усіми імігрантами, які перебувають в Німеччині й Австрії й Італії, тобто між їхнім загальним числом 132.000, є 33.798 фахових і — 8.565 напів-фахових робітників. Крім того є ще 32,410 сільсько-господарських (фармерських) робітників. Між ними є ще багато осіб нижче 45 життя, отже це люди в силі віку, за загальним розумінням-працездатності.

Заки прийдуть вісти про висліди конференції в Вилминґтон, вже наспіли повідомлення про домагання монсіньора Едварда Сванстрома, висловлене на річнім зібранні американських допомогових організацій в Шикаґо, щоб уряд покликав до життя над-організаційне бюро, яке могло б використовувати федеральні фонди для допомоги тим країнам в Європі, які мають тепер надмір населення, спричинений примусовим виселенням. Це „під-пролетаріят, позбавленний права до досягнення людської цивілізації", а таких людей є кілька мільйонів у самій західній зоні Німеччини.

Член Ді Пі Комісії, Гері Н. Розенфельд з Ню Йорку, пригадав, що з 200,000 нових імігрантів досі 90 їхніх відсотків приїхали через релігійні організації, і що між ново прибулими впродовж 25 останніх місяців є 45 відсотків католиків, 33 відсотків інших християнських віровизнань і 21 відсотків жидів. Тепер, за словами Розенфельда, комісія перестала класти вагу на віровизнання, а звернула увагу на „гуманний бік" імігрантського життя.

Не зважаючи на оце вияснення гуманности, треба ствердити, що саме внаслідок воєнної ситуації скитальці мають тепер більшу нагоду дістатися до Америки ніж її мали в перших початках. Це повинно зрозуміти українське громадянство і швидко висилати запевнення мешкання й праці для своїх колишніх земляків, які ще осталися в Европі. Тому, що запотребування робітника під теперішню пору є надзвичайне, то не буде труднощів з приміщенням нового імігранта при роботі. Все те вказує на можливість рятунку залишків української скитальщини, якщо українська громада в Америці викаже хоч половину дбайливости, яку виявляла в початках повоєнної іміграції.

Б. Сивенко.

В полоні договірних ілюзій

Ідучи до Вашингтону на конференцію з Труманом англійський премієр Атлі мав з собою готові погляди на головніші проблеми з комплексу „Схід-Захід на даному етапі противенств", погляди, що устійнилися на нарадах европейських учасників Атлантійського Пакту, головно Англії та Франції. Солідарність цих двох провідних держав Европи світова преса з місця охрестила терміном „англо-французький бльок". Це були „мюнхенські", капітулянтські перед Совєтами погляди й ухвали; їх вихідною точкою був страх перед III. світовою війною і наївна віра в те, що запобігти цій війні є лише задобрювання Совєтського бльоку шляхом дальших поступок і лагідного намовляння його „не робити бешкетів". Були устійнені вже і ті поступки, що їх, на думку „англо-французького бльоку", мали зробити Об'єднані Нації — і ЗДА в тім числі — для „втихомирення гніву" і заспокоєння апетиту Совєтського бльоку; це — вивід військ ОН з Кореї, вивід американської фльоти з вод Формози (тобто залишення Кореї і Формози напризволяще, для пожертя камуністами) і прийняття червоного Китаю до Об'єднаних Націй (очевидно, з одночасним вигнанням звідти представника Національного Китаю). Це якраз те, чого весь час вимагає Мао Цзе-дун (а фактично, річ ясна, московське Політбюро).

Ми знаємо, що у Вашингтоні на цю капітулянтську лінію не пристали, принаймні в головному. А проте „дух Мюнхену" таки витав на конференції Труман-Атлі, що й видно з спублікованого к о м у н і кату конференції: в ньому сказано, що хоч вимоги Совєтського бльоку (вивід військ ОН з Кореї, відплиття 7 амер. фльоти з вод Формози, прийняття „Народно - демократичного" Китаю до ОН) для англо-американців неприйнятні, проте „двері для дальших переговорів залишаються відчинені". Головне мусять бути вжиті всі заходи і пороблені всі спроби, щоб осягти мирне полагодження корейського конфлікту". І „якщо китайці справді хочуть миру (ніби й ще не видно, чого вони хочуть! — Б. С.), то їм зовсім нема чого боятися за свої інтереси, бо ціллю ОН є зберегти мир на Далекому Сході і в цілому світі".

Що буде далі — „поживемо, побачимо", як каже народне прислів'я. Покищо справа виглядає дуже с к а н д а л ь н о. Де ж пак! Такий собі Китай начхав на 52 держави ОН, б'є — що називається — „в хвіст і в гриву" війська цих 52 держав у Кореї та ще й промовляє: „Не я б'ю, добровільці б'ють — вони вас, аґресорів, терпіти не можуть і битимуть вас ще в Гонконґу, на Формозі, в Індокитаї і скрізь, де лиш їм, добровільцям, захочеться!" А представники держав ОН одна наперед другої метушаться навколо китайських комуністичних делеґатів що приїхали до ЗДА на запрошення „дати пояснення", частують їх і благають: „Заспокойтеся, друзі, ми вам усе дамо, ми не дозволимо Труманові скинути на вас атомбомбу — тільки, ради Бога, не сердіться!"

До речі, про атомбомбу. Ледве почулися в Америці голоси, що для спину червоно-китайських орд може доведеться вжити атомову зброю, як провідні европейські політики і державні мужі, в унісон з усілякими индуськими „непротивленцями" як Пандит Неру, сер Бенгаль та ін. сполошилися і загукали, що не можна вдаватися до атомзброї бо це „неморально, це підірвало б престіж Об'єднаних Націй і всяка така нісенітниця.

Повстає питання: якщо атомової зброї не можна вжити проти такого явного аґресора як червоний Китай сьогодні, то коли ж її і проти кого можна вжити взагалі? В якім випадку і в яких обставинах уживання атомзброї було б оправдане з морального погляду? Може тоді, як аґресія буде звернена на Париж та Лондон? Але яка моральна різниця (бо воєнно-стратегічну ми готові визнати!) між аґресією в Азії та аґресією в Европі чи ще будь-де? І ворог, по суті кажучи, один і той сам: всім бо відомо, що і за аґресією північних корейців пів року тому і за нинішньою аґресією Мао Цзе-дуна стоїть як дійсний інспіратор і режисер — московське Політбюро, ота чотирнадцятка „к р е м л івських крокодилів", як їх дотепно охрестив Винстон Чорчил ще в своїх мемуарах з 1920 року. Тож якщо не можна (бо неморально!) вжити атомзброю в обороні перед крокодилями, що не ховають свого наміру пожерти всю ще вільну сьогодні частину світу, то для чого вона тоді здалася — ота атомзброя?

Бо досі ми ввесь час чули, що саме наявність у вільних народів світу, на чолі з Америкою, могутньої атомової зброї перешкоджає московським большевикам перетворити ввесь світ на один великий концтабір з вивіскою „комуністичний рай". Аж тепер виявляється — ні. Бо підбій решти світу почався (Москва уплянувала почати його саме в Азії), а західній світ атомбомбою себе не боронить, бо — „неморально". І чи не мають большевики тепер підстави глузувати з „прогнилого Заходу"?

Логічно міркуючи і виходячи з практики сучасних воєн, що перекинула геть давні поняття фронту і тилу, мусимо визнати, що між бомбою звичайною і атомовою різниця лише в коефіцієнті дії, в степені чи маштабі бойово-операційного ефекту. Щождо цивільної людности, то звичайними бомбами — прим. у Німеччині в минулій війні — їй завдано незрівнянно більших утрат, ніж атомовими в Японії, бо в Німеччині були зруйновані всі великі і середні міста. Навіть самі японці не заперечують, що якби не американська атомбомба, то вони ще, мабуть, довго воювали б (хоч і безнадійно) є втрати цивільної людности, в наслідок здовженої війни, були б набагато більші.

Взагалі, зброя як така, сама по собі, не може мати морального виміру, бути річчю моральною чи неморальною. Вся суть справи в тім, за яких обставин і проти кого її використовують. Боронити волю людини і народу — морально всілякою зброєю. Навпаки — поневолювати людину і народи — неморально, хоча б при цім напасник користувався середньовічним луком і дерев'яними стрілами.

Хочемо ще повернутися до спроб західніх аліянтів договоритися з большевиками. Ці спроби мають уже досить довгу і досить сумну історію, становлячи безперервний ланцюг аліянтських поступок перед усезростаючими вимогами й апетитом большевиків. Так було в часі минулої війни, так було в повоєнні роки і так, власне, є й досі. В часі війни це робилося в ім'я найшвидшої пебемоги над Гітлером, по війні це робиться в ім'я дружби і збереження миру в світі. І ось тепер, сьогодні: аґресія совєтського бльоку в Кореї наявна, це стверджено величезною більшістю Ради Безпеки і політичною комісією О. Н., а проте — давайте договоритись! Про що? Про що, питаємо, — можна договоритися, з крокодилами, які мають зовсім відмінну політичну мову, на якій аґресія називається „визволенням", державна зрада - „патріотизмом комуніста", режим рабства і кремлівської диктатури — „народньою демократією" і т. д. і т. ін. Про що можна договоритись з людьми іншої моралі, які, прим., доноси дітей на батьків (пригадайте голосну справу Павла Морозова в Сов. Союзі) вважають проявом високої свідомости і геройства, як і взагалі сексотство і провокацію насаджувані ними так енергійно і „пляново", що це стало найпершим обов'язком заляканих совєтських громадян, майже єдиним доказом (в очах влади) їх льояльности, чи — як там кажуть „відданости великому Сталінові". Про що можна взагалі говорити з суб'єктами (маємо на увазі конкретно нинішній склад московського Політбюра), які доп'ялись вершин влади шляхом безмежного холуйства перед „батьком народів", що в свою чергу є живим запереченням всякої людської моралі, бо перебив, з жадоби влади, мало не всіх своїх друзів (дехто „догадався" раніш померти!), з якими десятки років ділив злидні й радощі революційного життя.

Один лише Гітлер, сам хижак на велику скалю, міг успішно договоритися з большевиками, бо й для нього — так само як і для большевиків — кожен договір був лише засобом обдурити співдоговірника, зацитькати, приспати його чуйність і підозру небезпеки.

Для нас — людей, що знають большевицьку практику дуже зблизька і довший час (а треба сказати, що така практика є, власне, єдиним і незамінним коментарем до „Конституції СССР", „Короткого Курсу ВКП(б)", до „Основ ленінізму" і всяких інших „колодязів" ленінсько-сталінської демагогічної брехні) — це річ ясна здавна. Вже наприкінці минулої війни, коли Рузвелт-Чорчил дали Совєтам загарбати всі европейські країни до Єгейського моря на півдні і лінії Штетін-Трієст на заході, — було очевидно, що аліянти дали себе Сталінові „піймати на гачок". Пізніша терпеливість аліянтів до совєтського „господарювання" в цих окупованих ними країнах (навіть таких як Чехо-Словаччина і Польща, що у війні не були по стороні Гітлера) — нас дивувала й обурювала. Ввічливі протестні ноти — ось усе, на що спромоглися переможні аліянти в той час, коли большевики нищили елементарні права і добробут людности в свіжо-зайнятих — („визволених"!) країнах, коли мордували Міндсенті, вішали Петкова і „вискакували з вікна" Яна Масарика; коли полювали в усій Европі на своїх таки громадян, які не хотіли вертатися до комуністичного „раю", обзиваючи їх колябораитами і зрадниками. І коли усе це большевикам „сходило з рук", минало безкарно, то мусів прийти час, коли вони „захочуть більше". І такий час настав саме тепер, коли московські крокодилі рішили, що 500-мільйоновий Китай вже „їхній", цілком прилучений і ним можна сміливо диспонувати. Покищо вони не помилились, а тому слідом за вимогою „Руки геть від Кореї і Формози! англо американці, мабуть, почують дальший, наступний „директивний" поклик Москви: — „Викидайтеся геть з Німеччини і взагалі з европейського континенту — він потрібний нам, чи то пак — для визволених народних демократій!"

Отакий тільки — з нашого погляду — може бути кінцевий результат дальших пертрактацій держав вільного світу з московським збірним крокодилом — чи виступатиме він в образі червоних китайців, чи червоних індокитайців, чи червоних німців (бо й таких Москва вже наготувала!), чи ще в якійсь подобі.

О. Бужанський.

ЗА ГРАТАМИ ГПУ — НКВД

4)

Скільки вистояв не знаю. З підлоги мене підняли слідчі, посадили на стілець. На дворі було темно, вікно відчинене. З жадобою втягую в себе свіже, цілюще повітря, опритомнюю і пішло фізичне „воздєйствиє", після якого я позбувся кількох зубів, а ліва рука і досі каліка.

Покищо „ч и с т и л и щ е" і „чорний ворон" з трьома вартовими поніс мене на край міста до величезної тюрми.

Темна ніч. На території тюрми могильна тиша, тільки на кутках мурів огорожі імпровізовані дерев'яні вежі, де стоять вартові, охороняючи „спокій" вя'знів, та сильні прожектори освітлюють своїм промінням в'язницю.

Приймає тюремне начальство і два вартових ведуть мене по нескінчених коридорах то вверх, то вниз. Приводить мене до „спецкорпусу", де і примістили в так званому „тюрподі" (тюремний підвал) камера ч. 8 біля вбиральні.

Камера як камера, але по своєму модерна. Цементова долівка, без меблів і без традиційної „параші".

Двері камери зачинились і я залишився сам — може відпочину душею і тілом.

Обсервую камеру в надії знайти якісь сліди від перебування моїх попередників.

Пустка. На стінах позатирані сліди написів, тільки в кутку коло дверей бачу залізний гак. Здивовано дивлюсь на гачок і підходжу ближче. Біля гака бачу напис: „Павлівський В. А."

Нахлинули спомини 1918-20 рр. Одеса, Роздільна, Єлисаветград, Знаменка, Вапнярка. Все те минуло, як сон.

В останнє бачився з Павлівським в Одесі. Енергійний юнак, студент фізико-математичного факультету, закинув свою улюблену фізику і кинувся у вир визвольних змагань. Разом з групою таких же ентузіястів юнаків виїхав з доручення до Києва. В дорозі попали до рук добровольців-денікінців. Були відомости, що їх розстріляли на ст. Роздільна.

— Де ти, що з тобою сталось, дорогий юначе?

Могильну тишу порушує вартовий, який час від часу відчиняє „очко" і заглядає до камери.

Снують думки, одна другої чорніші.

Нeждано — негадано до мене завітала малесенька сіра мишка. Я зрадів їй, як дорогому гостеві. Стою, не рухаюсь, боячись її злякати. А вона, обнюхавши всі кутики — видно була голодна, як і я, не найшовши ніякої поживи, сховалась у дірку і зникла.

О, як я заздрів їй, цій маленькій мишці, голодній як і я, але вона вільна, куди хоче — туди і біжить. ГПУ для неї не існує, а охорони вона ніякої не потребує і не може бути обвинувачена в контрреволюції.

В спецкорпусі тихо. Міряю камеру від дверей до стіни, а думки одна гірш другої лізуть до голови.

Але втома бере своє. Лягаю на цементову долівку, кулак під голову, засипаю тяжким глибоким сном, але не надовго.

У шостій годині пробудка. По коридорах рух в'язнів. Якийсь невідомий мені в'язень, користуючись нагодою, що не було охоронника, відчинив „очко", привітав мене і запитав, чи маю що з харчів. Я подякував за увагу і сказав, що голодний як „сто дідьків".

Пильно вдивляюсь в щілину від ключа в дверях і спостерігаю товаришів по „тюрподу". Як і скрізь, селяни, робітники та інтелігенти. Помічаю своїх знайомих.

Згодом принесли якусь „баланду" (зупа), яка немилосердно смерділа, але за відсутністю будь-якого посуду я з неї не скористав. Через деякий час мої, невідомі мені, друзі передали черзе вартового хліба та цигарок.

Як я після довідався, до камери ч. 8 в „тюрподі" попадали самі запеклі вороги совєтської влади. Отже, камера весь час перебувала під опікою в'язнів „тюрподу", які постачали харчі та все необхідне за допомогою охоронників, які складались не з кадрів ГПУ, але вільнонайманих тюремних службовців і які чим могли полегшували режим в'язнів. Тим більше це було можливе, що спецкорпус був ізольований від решти корпусів тюрми.

Камери тюрподу були вогкі, цементова долівка, без будьяких меблів, вікна були нарівні з землею, а сусідство з виходком довершувало всі ці приємности. Від 10 до 12 години в'язні спецкорпусу користувались прогулянкою, крім в'язнів тюрподу. Прогулянка відбувалася на подвір'і спецкорпусу. На моє нещастя вікно в камері було врівень з землею і це не давало мені можливости роботи спостереження, я бачив тільки ноги в'язнів.

В годині 12-тій, підчас роздачі обіду, я побачив, випадково, своїх знайомих студентів: Кравця — студента художнього інституту та Донця А. — студента політехніки. Це були селянські хлопці бідних батьків, надзвичайно здібні, на яких покладали великі надії, а попавши до лабет ГПУ їх майбутнє було приречене.

До вечера в'язні спецкорпусу, мої знайомі, знали про моє перебування в камері ч. 8, а згодом я одержав підбадьоруючу записку від своїх друзів з інших поверхів.

В годині 11-тій вечора відчиняються двері камери.

— Виходь з речами!

— Дались вам оті мої речі, яких у мене то, що на мені.

Сідаємо до чорного ворона і їдемо до ГПУ. Та сама камера, але новий співмешканець. Старенький професор медичного інституту. Славетний гінеколог теж знайшов тут свій „відпочинок" на старість літ.

Моя поява не зробила жадного враження, сидить на постілі мовчазний, тільки раз поскаржився, що не доведеться закінчити наукової праці.

Відчиняються двері.

— Бужанський виході!

Чемности вже немає. Заходжу до того ж кабінету. Пустка. Чекаю годину, дві. Нарешті з'являється слідчий.

— Ну? — вічне те „ну", — что, арестований, надумал? „Вспомнил" про свою контрреволюціонную работу? Не затягуй слідства, попереджую тебе, що гірше буде.

Знову починається попередня процедура. Почувши викрики слідчого, до кабінету вбігає його сотоварищ і починається продовження „опери ГПУ".

— Ти, мерзавець, затягуєш слідство, затримуєш людей, невинно арештованих, віднімаєш дорогий час у ГПУ.

— Я нічого не можу додати до того, що сказав раніш, а людей я не арештував, адже ж я сам арештований не знаю за що.

Слідчий висуває шуфляду стола, дістає „дєло", а з „діла" виймає фотокартку.

— А це хто на цій картці?

— Не знаєш? Це ж до тебе приїжджали ці провідники із закордону? Для чого вони приїздили? Для розваги чи налагодження н а є р о в ської (контрреволюційної) роботи?

Не знаю, як дісталась до рук слідчого фотокартка, на якій нас було троє: я і мої товариші по роботі довійськового часу — Паливода та Карпенко. Паливода в 20-тих роках еміґрував до Польщі, а Карпенко помер.

(Дальше буде).

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

(Грудень 1950)

ЗБОРИ ЕКЗЕКУТИВИ

Чергове засідання Екзекутиви ЗУАДКомітету відбулося в четвер дня 7 грудня ц. р. в бюрі Комітету та в приявності усіх членів. Збори були скликані в першу чергу для вислухання звіту екзекутивного директора Др. В. Галана з його поїздки до Европи та вирішення усіх біжучих справ. Зборами проводив адв. І. Панчук.

По вислуханні звіту екзекутивного директора (який буде проголошений в пресі в цілости) вирішено слідуючі справи:

I. ПЕРЕСЕЛЕННЯ:

В найближчих двох місяцях буде закінчене переселення до ЗДА усіх скитальців. Ашуранси, які не будуть зареєстровані з кінцем січня 1951 року, не зможуть вже перейти всіх формальностей, щоби одержати візу перед днем 30 червня 1951 р., а тим самим будуть неважні.

Щоби однак дати ще змогу усім українцям **навіть тим, які не мають знайомих в ЗДА** виїхати з Німеччини — Екзекутива затвердила зарядження екзекутивного директора в часі його поїздки в Европі — щоби передати нашому представництву в Европі значну скількість ашурансів ЗУАДК — та відкрити негайно додаткові бюра в Австрії та Німеччині для приспішення набору та провірки людей.

Ця кінцева переселенча акція ЗУАДК в найближчих двох-трьох місяцях — обійме ще 5,000 до 6,000 українців та вимагатиме значних фондів. Тому Екзекутива ЗУАДК звертається з гарячим закликом до всього громадянства — зложити негайно свою пожертву — на закінчення цеї найбільш гуманної акції американських українців, а саме, переселення та допомоги залишенцям. Усі пожертви слати негайно на адресу ЗУАД-Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE INC.
P. O. Box 1661 Phila. 5, PA. USA.

Усі жертви, зложені на праці ЗУАДК — можна відтягати в федеральному податковому звіті. Посвідка ЗУДК є офіційною в цих справах. Просимо в першу чергу наших бизнесменів — мати на увазі та зложити свої жертви перед закінченням 1950 року.

2. ХАРЧЕВА ДОПОМОГА:

Для забезпечення наших залишенців в Німеччині та Австрії, ЗУАДКомітет вислав велику скількість харчів — так, що тепер кожна потребуюча людина в Нічеччині, Австрії, Франції, Бельгії та Англії, абсолютно не потребує ніяких додаткових посилок. Окремі листи, які приходять від поодиноких людей з нарікannями, це є листи несовісних людей. — В часі побуту екзекутивного директора в Европі усі організації погодилися з пляном ЗУАДК, щоби кожна особа — яка дістає допомогу, була зареєстрована в ЗУАДК, і всяка поміч, яку вона одержить з будь-якого Комітету в Німеччині чи Австрії, буде на цій карті занотована. Очевидно, що посилки які йдуть поза ЗУАДК, їх не можна сконтролювати і тому вони лише розбивають кожну спробу унормувати допомогову акцію.

Для доповнення харчевих складів, Екзекутива вислала дальшу посилку харчів вартости $32,000. —

Екзекутива ЗУАДК звертається з гарячим проханням до всього УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ — дати ЗУАДК найбільшу поміч в цій важній ділянці нашого життя.

3. ДОПОМОГА У ФРАНЦІЇ

В домі ЗУАДК в Парижі вже тепер перебуває 5 визначних українських громадян без ніяких засобів до життя. Ними піклується ЗУАДК — Громадська Опіка під проводом інж. Созонтова, та Військове Товариство, яке очолює ген. Удовиченко. В тому домі живе до сьогодня проф. Д. Дорошенко..

Екзекутива ЗУАДК з повним вдоволенням подає до відома нашого громадянства — що екзекутивний директор, виконуючи доручення Екзекутиви, поробив усі старання, щоб дати відповідне забезпечення вдові пок. Гол. Отамана С. Петлюри й дав конечну допомогу родині проф. Дорошенка і другим визначним громадянам.

Екзекутива ЗУАДК звертається з проханням до всього нашого громадянства в ЗДА і Канаді —— щоби всяку допомогу на поміч у Франції надсилати тепер виключно через ЗУАДК.

До сьогодня ЗУАДК дав до розпорядимости Громадської Опіки у Франції харчевих пакетів „Кер" на суму поверх $6,000.00.

4. ПЕРЕСЕЛЕННЯ З БЕЛЬГІЇ

На основі закону про переселення ДП — не можуть виїздити наші скитальці з Бельгії — які виїхали туди на контрактову працю. Виявилося однак в розмові екзекутивного директора з американським консулем в Бельгії — що американська влада схильна вважати наших людей як „ДП" і дати їм змогу виїхати — але на власний кошт.

Заки ЗУАДК відчинить свій власний осередок в Бельгії — треба мати список усіх спонзорів — які хотіли б спровадити своїх знайомих чи кревних з Бельгії.

Специяльні ашуранси будуть вислані на жадання спонзорів. Подібні зарядження відносяться теж до живучих у Франції і Англії.

5. СПРАВА ЧЛЕНІВ ДИВІЗІЇ

Всі б. члени Дивізії, які мають посвідку покликання від німецької армії — можуть вже старатись про виїзд до ЗДА. Справа цілої Дивізії, має бути вирішена в найближчому часі.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЮТИКА, Н. Й.

З культурного життя громади.

Цьогорічні листопадові роковини відсвятковано у нас особливо торжественно. Дня 19 листопада в місцевій укр. прав. церкві св. ап. Петра і Павла по Службі Божій відправлено панахиду за поляглих за Україну героїв. Серед церкви була построєна гарна могила з березовим хрестом. Почесну варту коло могили тримали місцеві пластуни. Стараннями місцевого пароха о. Миколи Харіщака і п. Івана Горбового в місцевій пресі була поміщена знимка могили в церкві та допись про значення листопадового свята. Того ж дня пополудні відбулася святочна академія в місцевій залі при згаданій церкві. Академію відкрив вступним словом о. Харіщак і нав'язуючи до листопадових подій візвав до єдности і консолідації всіх українських сил нашої округи, як теж святкуванню усіх національних свят цілою об'єднаною громадою.

З черги хор під управою місцевого дяковчителя п. Василя Каралупа відспівав пісню „Коли ви вмірали". Змістовний реферат про листопадові події виголосив місцевий дяковчитель п. Василь Каралуп. Вдалими точками академії були: виступ солістки панни Марії Фалінської, що при фортепіяновім акомпаніяменті панни Лідії Василик проспівала дві пісні, а саме: „Ой Морозе Морозенку" та „Думу про Нечая". Вдатними були також дві фортепіянові точки панни Лідії Василик. Місцеві діти віддеклямували вдало декілька деклямацій. Під кінець пластуни Олег Яртківський, Ігор Кошман та Віктор Бохан уладили гарну інсценізацію. На кінець хор відспівав пісню „Ой горе тій чайці". Академію закінчено гимном „Ще не вмерла Україна". На цілі Українського Конґресового Комітету зібрано й відіслано $54,00. Збірку перевів предсідатель місцевої громади, п. Антін Шанайда, що подякував за пожертви і візвав до дальшої праці для добра України.

Ще згадаємо, що в останньому часі на терені Ютики пожвавилася національно-культурне життя. При парафії засновано українську школу і віднайдено багато дітей українського походження, що ними дотепер ніхто не цікавився. Ті діти вчаться тепер в українській школі. Час до часу влаштовується дітям забави, як от 11 листопада. Діти співали багато українських пісень та гарно забавлялися а потім взято фотографічну знимку. Діти брали теж участь в академії з нагоди Першого листопада і виголосили гарні деклямації. З тут уроджених дітей гарно говорили Наталка Топольницька, Марія-Анна Бурак та Тарас Горбовий. Тепер підготовляються діти під проводом пані Тодор до попису на свят-Миколаївського вечора. Пані Тодор вчить також діточок українських національних танків.

Іван Горбовий
секретар громади

БОСТОН, МАСС.

З праці „Об'єднання Українців"

Недавно заснована організація — Об'єднання Українців в Бостоні — влаштувала дня 30. вересня в Інтернаціональному Інституті „Український Вечір". На програму вечора склалися: вокальний квартет, скрипкове, фортепіянове та сопранове соля, танки та доповідь „Україна й її боротьба за незалежність", виголошена в англійській мові.

Вечір пройшов з повним організаційним успіхом. На ньому були заступлені майже всі організаційні групи міста Бостону та околиці.

При об'єднанні зорганізовано чоловічий хор під проводом п. Гната Тишовницького. Хор виступив вперше на святі УПА, дня 22 жовтня, та відспівав чотири партизанські і стрілецькі пісні.

Танковий гурток працює під проводом п. Степана Гудими.

Дня 3 листопада влаштовано в домі Інтернешенел Інститут „Українсько-норвезький Вечір". Група українська виступила з продукціями чоловічого хору та танками. Пані приготовили виставку українських вишивок, писанок та ручної різьби.

Чоловічий хор „Об'єднання" взяв теж участь у Листопадовому Святі, влаштованому відділом УКК в Бостоні.

Управа Об'єднання вислала через ЗУАДК п'ять аплікацій для скитальців в Німеччині.

Об'єднання приступило в члени відділу УКК, централі УКК та ЗУАДК.

М. К.

ВУНКАСЕТ, Р. АЙ.

З Листопадового Свята на народні цілі

Українська православна парафія святкувала 1 листопада пам'ятку українського визвольного зриву відправленням Богослужби в церкві, і проповіддю місцевого пароха, о. Д. Савки. У неділю 5 листопада була панахида за сл. п. генерала хорунжого Тараса Чупринку над могилою, яку поставлено в церкві і настроєва проповідь зі згадкою про упавшого в бою героя. Під час панахиди церковний уряд перевів збірку, призначену на боєву акцію.

Збірка принесла поіменно $69.00 і $9.31 дрібними. Виказ слідує: По $2: Ольга Моде, К. Каролишин, Антін Ґурняк, Гнат Тепер; $1: А. Кава, К. Віспянська, М. Проборівська, Л. Ходоровський, К. Чагарин, А. Райбак, Ц. Микитин, А. Гавришенко, С. Боднар, А. Альбрех, П. Стрик, С. Мединська, К. Лаба, П. Заяць, П. Гук, В. Куровська, К. Ліпка, Г. Гливка, П. Ремік, І. Чагарин, Д. Ясінчук, І. Кокольський, П. Ґнайке, Анна Рапко, В. Червінський, М. Станлі, Анна Чагарин, І. Стрик, Р. Борис, Е. Тепер, П. Тепер, С. Тепер М. Чагарин, М. Камфоник, Ю. Стрик, А. Дзаман, М. Гливка, В. Ковальчук, А. Околіта, І. Ходорівський, Н. Вецал, О. Чубій, Р. Гречук, М. Кінаш, К. Підгородецький, А. Сарахман, М. Бровчук, А. Чубій, К. Пурич, Т. Чагарин, К. Бойко, (Провіденс), А. Ясень, Е. Зарівна, Р. Вецал, П. Ґемський, П. Стойко, М. Коперінюк, М. Ліпська, І. Стрик, М. Гладик.

Церковний Уряд.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На різні цілі

Українське Товариство Негайної Помочі продовжує свою діяльність несення допомоги тим, що найбільше її потребують. До його уряду належать: Д. Кольба, предсідник, Р. Красновська, касієрка, Н. Черняк, фін секретар, а Д. К. Кульчицька секретарка. До фінансових звітів, які були проголошуванні, хочемо ще додати звіт з минулої Коляди, уку перевели Анна Ядловська, Розалія Красновська, Катря Кущак і Дарія Кульчицька, а з якої було пожертв на суму $195.50. З цього виплачено по $10: на кошти Паради Льояльности, дружині Пок. Гол. От. Петлюри, на Маніфентацію в пам'ять ген. Чупринки, а $11 на кошти декорації сцени. По $5: інвалідові в Австрії і вкладка до УК-Комітету. За решту вислано пакунки до Франції, Німеччини та Австрії.

Дарія К. Кульчицька, секр.

Новий український часопис

З датою „15 листопада 1950" і з місцем появи „Париж-Лондон-Брюссель — появилося перше число газети: „Соборна Україна", „Незалежний двотижневий орган української державницької думки". Як редактори подані: Роман Голіян і Михайло Добрянський. Це чільні західно-українські журналісти передвоєнного часу. Їхні імена казали теж узяти з цікавістю в руки той новий часопис і ствердити з великою радістю, що від довгого-довгого часу знову появився український часопис, який дійсно стоїть на гідній висоті політичної думки, та культури вислову. Радість тому оправдана, що остання українська еміґрація в Европі відзначалася „радісною творчістю" на полі видавання часописів. Їхня скількість стояла в яскравій диспропорції до їхньої вартости.

„Соборна Україна" виявляє фаховість редакційного ведення однаково у цілості вигляду як і змісті. Політичне обличчя з'ясовано у передовій статті Редакції „Наші позиції": це плятформа українського понадпартійного державництва і демократії. „Хмари над світом" — це знаменитий огляд міжнародніх подій. Стаття М. Добрянського „Амбасадори української справи" яскраво малює лихо нескоординованої української закордонно-політичної акції із прерізними, конкретно наведини, самозванними виступами. Цікава власна кореспонденція з Німеччини, хроніка „На землях України" та широкий огляд „Хроніка українського життя на еміґрації", поруч із численним іншим матеріялом та поруч із великим фейлетоном (вийнятки із книжки О. Лотоцького про С. Петлюру), складаються на дійсно багатий, різнородний і цікавий зміст. Газета дає першенство дрібному друкові („борґес" і „петіт"), через те на 4-ох сторінка великого формату вміщується маса матеріялу. Побажати треба, щоб цей двотижневик дійсно втримався. Може допоможе цьому низенька передплата ($1,50 піврічно): він може заповнити вільне місце, яке віддавна існує в житті української еміґрації в Европі, що не має панадпартійного, поважного репрезентаційного пресового орґану.

(ір)

● **Британський премієр Атлі** відїхав до Лондону з Ню Йорку тим самим літаком, яким він приїхав. Він повернув з Канади до Ню Йорку в переїзді до Англії.

● **Пан-Американський Шлях**, який іде зі Злучених Держав до Південної Америки, буде доведений незабаром до Чілє. Тамошні бизнесові кола надіються посилення туристичного руху з ЗДА.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В дописі з Ню Йорку, поміщенім у „Свободі" з 13 грудня 1950 п. н. „Хор „Думка" під новим диригентом" зроблено на самому початку прикру помилку. Допис мав зачинатися такими словами: „Після свого недавнього успіху на конкурсі американських хорів..."

ДІТИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ЮТИКА. По боках: о. Микола Харіщак та учитель Василь Каралуп.

Свято болгарської літератури

Недавно минуло 100 років з дня народження клясика болгарської літератури, Івана Мінчо Вазова.

Письменник і поет, І. Вазов народився у ті тяжкі для його народу часи, коли Болгарія, залежна політично, винищувалася духово і матеріяльно під гнетом турецьких урядовців та своїх запроданців. Доба ця цілковито пригадує час народження у нас Т. Шевченка, твори якого Вазов часто читав і високо цінував (дослідники виявили безперечний вплив творчости Шевченка на вірші Вазова).

І, як Шевченко про гайдамаків, так Вазов, хлопчиком, жадібно вслухався в оповідання про відважні вчинки гайдуків, що в густих балканських лісах не припиняли визвольної боротьби.

Ще юнаком пише він свої вірші про боротьбу партизанів. Потім еміґрує до Румунії, де в Бухаресті співпрацює в болгарському революційному комітеті.

Великим ударом для поета була невдача зриву 1876 р., але це стало й побудником його творчости — в стилі народніх болгарських пісень: збірки „Прапор і гуслі", та „Печалі Болгарії".

По визволенні батьківщини (1878 р.), Вазов віддається суспільній праці, хоч дізнає тут глибоких розчаровань, бачивши жадібність і несправедливість своїх земляків, що виливає в низці творів („Нова Земля", „Карієристи" і ін.).

Балкани, що їм з своїх імперіялістичних мотивів, допомагала Росія, до останніх років не могли позбавитися одурманення й захоплення „старшим братом".

Вірним адоратором Росії був й Вазов, що довго перебував в межах тодішньої російської імперії, а в Одесі написав свій славний роман „Під ярмом". Великі заслуги й Вазова — драматурга („Борислав" і ін. драми).

Знавець народньої мови, Вазов збагатився її пахучістю, і особливо прислухався літературній мові в царині словництва.

Помер він в 1921 році, у тяжкі для його країни роки по програній війні. Вазов — великий гуманіст — він бачить в світі й в людині первні, спираючись на яких, світ колись стане справедливим.

Почування й думки Вазова ясні й звичайні. Його світ — дійсний, — добрих і злих людей, але отеплений зрозумінням доброї людини — автора.

І. К.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

СТАЛІН РЕПРЕЗЕНТУЄ КИЯН

Передвиборча кампанія до обласних і місцевих совєтів депутатів в Україні — з тисячами пропаґандистів і аґітаторів, з розподілом сіл і міст на „десятихатки", з тоннами пропаґандивної літератури, з мітінґами у вільний від праці час — закінчується. Розпочалося висування кандидатів на депутатів. Як повідомляє московська „Правда", „першим своїм кандидатом в депутати обласного совєту Київщини кияни назвали Сталіна". В заводі „Укркабель" відбулося специяльне віче, на якому виступав комуніст Сітніков. Він і поставив „внесок": „З світлим іменем Сталіна зв'язані всі наші перемоги, наше прекрасне сьогодня і наше чудове завтра ... Сталін — це мир ... Я пропоную поставити першим кандидатом Сталіна ..." Очевидно зібрані „бурею оплесків заглушили останні слова промовця, пронеслись привітальні оклики: Хай живе великий Сталін, слава Сталіну". Таким способом Сталін був обраний репрезентувати киян у Києві. Другим „кандидатом в депутати„ обрано Молотова.

Як правило, в інших обласних і районових центрах порядок „кандидатів в депутати" залишено цей самий: на першому місці Сталін, на другому інший член політбюра, на третьому якийсь місцевий — партійний або й безпартійний — москаль або малорос.

ЛИТОВСЬКІ ВИСТУПИ В КИЄВІ

В колонній залі Української державної філярмонії в Києві відбулися два концерти хору литовської філярмонії під проводом К. Кавяцкаса, солістів А. Сташкавечите, Рубацький, Ливон, до того київської симфонічної оркестри під керівництвом Б. Дварйонаса. Основною метою концертів було доказати правдивість слів Калініна, який в 1945 р. сказав: „Без сумніву, Литва займе почесне місце серед союзних республік у розвитку всіх видів мистецтва". Литовці справилися зі своїм завданням, виконавши як першу точку програми „Кантату про Сталіна".

НОВІ ПАРОПЛАВИ НА ДНІПРІ

Дніпрова фльота цими днями поповнилася новими суднами. В перший рейс вийшов буксир „Харьков", прийнято в експлуатацію пароплави „Кировоград", „Красное знамя", „Ворошиловград", несамохідне судно „Кировабад" ... Які чудові імена!

(Українська Думка)

ДОПОВІДЬ ПРО К. БУРЕВІЯ В. Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк, 13. грудня. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що черговий вечір в цьому Клюбі в найближчу п'ятницю, 15-го грудня буде присвячений доповіді про творчість Костя Буревія, в річницю розстріляних большевиками в Україні 28 письменників і культурних діячів. Вступне слово виголосить Юрій Дивнич. Доповідь відбудеться, як звичайно, в год. 7:30 ввечорі, в приміщеннях Клюбу при 149 2-га евеню.

ДОПОВІДЬ Д-РА Н. ГІРНЯКА

Доповідь на тему „Культурна праця Українських Січових Стрільців" в рамцях академічних викладів НТШ виголосить Никифор Гірняк в неділю, 17 грудня, в 5 год. попол., в домівці Літературно-Мистецького Клюбу, 149 Друга Евеню, в Ню Йорку.

УКРАЇНКА НА ФОРУМІ МОЛОДІ

Ню Йорк. — „Американська молодь мусить поборювати цинізм і матеріялізм" — сказав американський делегат до Об'єднаних Націй Воррен Р. Остин у промові на обіді підчас Восьмого Форуму Молоді, улаштованого щоденником „Ню Йорк Миррор" у суботу 9 грудня в готелі Астор. Крім нього промовляв ще посадник міста Вінсент Р. Імпеллітері, директор поліції Тома Морфі і представники молодечих організацій. У Форумі взяло участь 700 делегатів різних студентських організацій середніх шкіл з Америки і 12 закордонних країн.

Наради Форуму відбувалися в п'ятьох секціях, які винесли відповідні резолюції. У секції Об'єднаних Націй брала в дискусії участь українка Олена Демидчук, співредакторка шкільного журналу в „Манюал Гайскул" з Бруклина, яку висвітлено в українській блюзці не тільки на загальній фотографії Форуму, але й на спеціяльній фільмі для показу „новинок з дня" по театрах.

● **Американська Партія Праці**, якої стейтовим нюйорським головою є звісний комунофіл Маркантоніо, почала кампанію серед робітництва за застановлення американцями війни в Кореї. Це називається „кампанія за мир", в комуністичній — „Езоповій мові".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Подається до відома всім членам Бр. св. Володимира, від. 65, що річні збори відбудуться в суботу, дня 16. грудня, в церковній залі при Савт Стріт, в год. 7-ій ввечорі. Дуже проситься всіх членів прибути. — За уряд: І. Левчик, предс.; І. Напованець, кас.; А. Смит, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Повідомляється, що збори Т-ва Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 6-ій ввечорі, в УНДомі 183 Фліт вул. Проситься членів, що довгують, вирівняти свої вкладки, щоб не переносити довгу на другий рік. На цих зборах буде ухвала щодо дати відбуття річних зборів. — І. Грабар, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, в год. 2-гій попол, в УНДомі, 214-216 Фултон вулиця. Просимо прийти на означений час, бо буде звіт уряду за цілий рік і звіт контрольної комісії, а також вибір уряду на 1951 рік і інші важні справи до полагодження. Довгуючих членниць просимо прийти і заплатити свої вкладки, щоб не наражуватися на суспензу. Просимо приєднувати нових членниць і дітей до УНС і Сестр. Любов, від. 37. — За уряд: А. Погранична, предс.; А. Ґенеґа, кас.; А. Гнатюк, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 67, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річних зборах, 10. грудня, вибрано такий уряд на 1951 рік: І. Патуляк, предс.; І. Хіровський, кас.; В. Пипюк, рек. секр.; І. Пиріг, фін. секр., якого адреса є: 64 Rufus St., Ansonia, Conn.

НОРТГЕМТОН, ПА. — Річні збори Сестр. св. Ольги, від. 318, відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 1:30 пополудні, в церковній залі. Всі члени повинні обовязково явитися, бо буде вибір уряду на 1951 рік. — С. Саюк, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від. 459, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в 3-тій год. пополудні, в Укр. Централі, 180 William St. Обовязком кожного члена і членниці явитись на збори. — Уряд.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Т-во Любов, від. 370, повідомляє членів і членниць, що річні збори відбудуться 17. грудня, в неділю, зараз по Службі Божій, в церковній галі, 127 Парк вул. Пригадується, що всі члени повинні явитись на ці збори та вирівняти свої вкладки так, щоб можна було закінчити річний рахунок. На зборах уряд здасть звіт за 1950 рік та буде вибір уряду на 1951 рік. З огляду на це ваша повинність обовязкова. Щоб вибрати такий новий уряд, який буде дбати за Т-во Любов і УНСоюз, треба прийти всім членам. Приведіть рівнож зі собою нових членів, щоб вписалися до УНСоюзу. — За уряд: Т. Воляник, предс.; В. Колесняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в год. 2-ій попол., в церковній галі на Ґренвіч Евеню. На порядку нарад є звіти урядників і контрольної комісії та вибір уряду на 1951 рік, а теж інші важні справи. По закінченні всіх справ буде гостина для всіх присутніх. — За уряд: В. Карий, предс.; В. Влащук, кас.; М. Влащук, заст. секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Бр. св. Петра й Павла, від. 58, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. грудня, о год. 6-ій ввечорі, в галі під ч. 209 First St. Проситься усіх членів і членниць прибути на час і вирівняти свої вкладки. Є теж інші важні справи до полагодження. — Ф. Фалинський, предс.; М. Онищак, кас.; А. Шанайда, секр.

КОГОВС, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 57, відбудуться 17. грудня в 2. год. пополудні, в церковній галі. Проситься всіх членів прийти. — Г. Недільський, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори членів від. 332 відбудуться в суботу, 16. грудня, в год. 7:30 ввечорі, в У. Н. Домі, 10 Колфакс вул. Проситься всіх членів і членниць прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

БРУКЛИН (САВТ), Н. Й. — Річні загальні збори Бр. св. Миколая, від. 293, відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 7. ввечорі, в залі церкви св. Миколая, 298 19-та вул. Буде річний звіт і вибір нового уряду. — П. Ріпка, гол.; Марія Демидчук, секр.; Г. Пилипяк, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх, місцевих і позамісцевих, членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17. грудня, о год. 2. пополудні точно, в парафіяльний галі під ч. 305 Гудсон вул. Приявність усіх членів є конечна, бо маємо багато важних справ до вирішення. На цих зборах будуть читати братський статут і буде вибір уряду на 1951 р. Хто не явиться на цих річних зборах, підлягає карі після статуту. Взивається довгуючих членів прийти на збори і вирівняти свої залеглости, щоби не переносити довгу на наступний рік. — За уряд: П. Пастнак, предс.; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, фін. секр.; Г. Булавинець, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 17. грудня в 1-ій год. пополудні в Укр. Централі при 180 Вілям вул. Просимо членів прийти на збори хоча раз в рік та вислухати звіту урядників, як також вибрати уряд на наступний рік. Взивається довгуючих членів прийти та вирівняти свій залеглий довг, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: М. Сороколіт, предс.; Н. Хащевський, кас.; В. Салабун, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 126, повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 17. березня, о год. 2-гій пополудні, в парафіяльній галі. На порядку дня будуть звіти урядників і контр. комісії з річного діловодства, а теж вибір уряду на 1951 рік та інші важні справи. Обовязком кожного члена і членниці прийти на збори і привести зі собою нових кандидатів в члени У. Н. Союзу. — За уряд: І. Павлечко, предс.; Г. Дидів, секр.-кас.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Річні збори Тов. Галицька Січ, від. 207, відбудуться 17. грудня в церковній залі зараз по Сл. Божій. Проситься всіх прийти хоч раз в рік, бо це будуть важні збори. Буде річний звіт, а теж вибір урядників на рік 1951. — За уряд: Е. Сельський, предс.; Я. Романюк, кас.; В. Гудима, секр.

ГЕНЗЕЛТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 17. грудня, в 1. год. пополудні, в Укр. галі, 74 Лавор вул. Проситься членів прийти на час. Довгуючі члени повинні вирівняти довг за себе і за дітей. Члени, що минулого місяця були суспендовані, якщо не вирівняють вкладок, будуть виключені і втратять право до запомоги і до посмертного. — В. Шипула, предс.; О. Костюк, секр.-кас.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 17. грудня, в год. 2-ій пополудні, в церковній галі. Проситься всіх членів заплатити свої вкладки на цих зборах, так щоби не переносити довгу на наступний рік. Довгуючі члени повинні сплатити свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Хто бажав би вступити до У. Н. Союзу і Тов. Січ ще цего року, хай прийде на мітінґ, а ми радо його впишемо, або хай зголоситься до секретаря на адресу: John Markowicz, 287 Randolph St., Carteret, N. J. — За уряд: Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

Доповіді заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку:

16 грудня від 5,30 в домівці при: 50 Чорч Ст., кімната 252, д-р В. Лев: „Українська еміграційна література в Німеччині",

17 грудня від 5 год. в Літ. Мист. Клюбі, 149, Друга Евеня: Др. Н. Гірняк: „Освітна праця Леґіону УСС-ів".

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 16. грудня, в 8. год. ввечорі, в галі Укр. Клюбу ім. Драгоманова, під ч. 39 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. грудня, точно в год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі, 237 Говп вул. Напоминаємо тих членів, що не вирівняли своїх залеглостей, щоб їх вирівняли на цих зборах, щоб екзекуутива могла дати звіт на річних зборах. — М. Котіс, рек. секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членкам і членам, що річні збори відбудуться в неділю, 17-го грудня, в год. 3:30 пополудні, в українській галі пі ч. 279 Кінґс Гайвей Вест. Буде вибір уряду на 1951 рік, звіт з фінансів за цілий рік і інші важні справи до полагодження, тому просимо всіх прийти на час хоч раз на рік. — За уряд: Ю. Гоголь, предс.; М. Сендзік, кас.; П. Дудко, секр.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 13, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться 14-го січня 1951, в год. 2. пополудні, в галі Українського Клюбу. Проситься всіх членів прийти і привести тих, що ще не вписалися до У. Н. Союзу. Бр. буде приймати без оплати вступу. На зборах буде вибір нових урядників. — За уряд: В. Вовчук, предс.; М. Спяк, фін. секр.; Ф. Євусяк, кас.; І. Урбан, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 2493. Шлях до останнього рятунку.

Зловлена між сходячим згори львом і його дикою самицею... | ...Джена в розпуці почала злазити вділ по заваленім пожежою дереві. | Одна її нога діткнулася кори, де ще тлів вогонь. | Серед гнітучого болю вона зробила ще один крок і обійняла спалене дерево, щоб втриматися.